

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ 2012

Θέατρο

BERLINER ENSEMBLE

Robert Wilson / Claous Peymann

Δύο πολυσυζητημένες παραστάσεις φέρνει το Berliner Ensemble στο Φεστιβάλ Αθηνών. Ο Κλάους Πάιμαν, διευθυντής του από το 1999, πιστός στη «σχέση αγάπης» του με τον Τόμας Μπέρνχαρντ, σκηνοθετεί, με πρωταγωνιστή τον Γκερτ Φος, το μονόλογο *Einfach Kompliziert* (Απλά περίπλοκο), που ο Αυστριακός συγγραφέας είχε προσφέρει στον θρυλικό ηθοποιό Μινέτι. Ένας ηλικιωμένος θεατρίνος, κλεισμένος στο σπίτι του, θυμάται με πίκρα το παρελθόν, τότε που έπαιζε τον Ριχάρδο τον Γ΄, ρόλο που θεωρούσε πεπρωμένο του. Ο Μπομπ Ουίλσον, σε μια ακόμα συνεργασία με το θέατρο του Μπρεχτ, έπεισε τον Ρούφους Γουέινραϊτ να γράψει πρώτη φορά μουσική για παράσταση και ανέβασε στη σκηνή 24 από τα 154 ερωτικά *Σονέτα* του Σαίξπηρ σε μια άκρως στυλιζαρισμένη, σουρεαλιστική, ονειρική εκδοχή, όπου τα φύλα μπλέκονται και τον βάρδο ενσαρκώνει η 86χρονη μεγάλη κυρία του γερμανικού θεάτρου Ίνγκε Κέλλερ.

ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗΣ

Mats Ek

Ένας κορυφαίος χορογράφος, ο Ματς Εκ, ανέλαβε να σκηνοθετήσει στο Βασιλικό Δραματικό Θέατρο της Στοκχόλμης, εκατό χρόνια μετά το θάνατο του Στρίντμπεργκ, τη *Σονάτα των φαντασμάτων*, το πιο παρεξηγημένο, παράδοξο και γι' αυτό τόσο κοντά στις θεατρικές αναζητήσεις της εποχής μας έργο του.

PROPELLER THEATRE COMPANY

Edward Hall

Το βρετανικό θέατρο εκπροσωπείται από την ενέργεια, την τόλμη και τη φαντασία του 35χρονου Έντουαρντ Χωλ, γιου του μεγάλου Πήτερ. Ο εικονοκλαστικός *Ερρίκος Ε΄*, τον οποίο ανέβασε με την αυστηρά ανδρική σαιξπηρική του ομάδα Propeller, είναι ήδη παγκόσμια επιτυχία.

Rodrigo García

Με προστασία αστυνομικών δυνάμεων και διαδηλώσεις ακροδεξιών και θρησκευτικών οργανώσεων, παίχτηκε στη Γαλλία το τολμηρό *Golgota Picnic* του 48χρονου Ροντρίγκο Γκαρσία. Γνώριμος του Φεστιβάλ, ο Αργεντινός καλλιτέχνης, που ζει στη Μαδρίτη, επιτίθεται με την trash αισθητική του στην καθολική εκπαίδευση, που γεννά στα παιδιά το φόβο της κόλασης.

Διακεκριμένοι και νέοι ταλαντούχοι Έλληνες σκηνοθέτες θα δώσουν το παρόν στις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ Αθηνών 2012.

Ο **Μιχαήλ Μαρμαρινός**, μετά την απήχηση της περφόρμανς *Πεθαίνω σαν χώρα* στην Πειραιώς 260 και στο εξωτερικό, επανέρχεται με ένα ακόμη κείμενο του Δημήτρη Δημητριάδη, το *Insensio*, εμπνευσμένο από το *Sensio* του Λουκίνο Βισκόντι: «Είμαι η κόμισσα Λίβια Σερπιέρι. Κατέδωσα τον εραστή μου υπαξιωματικό Φραντς Μάλερ για λιποταξία απ' τον αυστριακό στρατό»... Τον μονόλογο-ποταμό πάνω στο θέμα της διπλής προδοσίας ερμηνεύουν αξιόλογες Ελληνίδες ηθοποιοί, με μια Ιταλίδα συνάδελφό τους ανάμεσά τους.

Ο ρηξικέλευθος **Δημήτρης Λιγνάδης** σκηνοθετεί τη *Δεσποινίδα Τζούλια*, με τη Στεφανία Γουλιώτη στον θρυλικό ομώνυμο ρόλο. Ο ίδιος παίζει τον Ζαν. Έχουμε κάθε λόγο να περιμένουμε τη νέα προσέγγιση της σαρκοβόρας στριντμπερικής σχέσης, που αποτελεί συμβολή του Φεστιβάλ Αθηνών στο έτος Αύγουστος Στρίνμπεργκ.

Δύο σημαντικοί ηθοποιοί συνεργάζονται με ένα νέο σκηνοθέτη στις *Καρέκλες* του Ιονέσκο: η Όλια Λαζαρίδου και ο Δημήτρης Καταλειφός ερμηνεύουν το περίφημο έργο του παραλόγου σε σκηνοθεσία **Ευριπίδη Λασκαρίδη**.

Αθανάσιος Διάκος. Η επιστροφή: Η ηθοποιός **Λένα Κιτσοπούλου**, που πρόσφατα έχει εντυπωσιάσει με την προσωπική γραφή της, παρουσιάζει και σκηνοθετεί το νέο έργο της, με βασικό συνεργάτη της τον ηθοποιό Νίκο Καραθάνο.

Η **Ομάδα Blitz**, που πρόσφατα παρουσίασε δουλειά της στο Βερολίνο με ιδιαίτερη επιτυχία, υπόσχεται μια performance-έκπληξη.

Την *Ερωφίλη* (αρ.3) προτείνει η ομάδα Χώρος του **Σίμου Κακάλα**, που με αφοσίωση αναζωογονεί τη σχέση με την παράδοση.

Ο **Δημήτρης Κουρτάκης** με την παράσταση *Αμόκ* (*Ορέστης*) προσεγγίζει το καυτό θέμα της εφηβικής εγκληματικότητας, συνδέοντας το αμόκ της βίας που καταλαμβάνει τους Ατρείδες στον *Ορέστη* του Ευριπίδη, με το αμόκ δύο έφηβων δολοφόνων στο Columbine High School.

Γιό και κόρες, μια παράσταση για την αναζήτηση της ευτυχίας, βασισμένη σε συνεντεύξεις ηλικιωμένων ανεβάζει αυτή τη φορά ο **Γιάννης Καλαβριανός**.

Βόιτσεκ. Το κορυφαίο έργο του Μπίχνερ ενώνει Έλληνες και Γερμανούς καλλιτέχνες σε ένα ενδιαφέρον πείραμα. Σκηνοθετεί η **Έλλη Παπακωνσταντίνου**. Συμμετέχει ο Αργύρης Ξάφης.

Δύο ακόμη νέοι σκηνοθέτες που έχουν δημιουργήσει υποσχέσεις με τα πρώτα δείγματα δουλειάς τους, καλούνται για πρώτη φορά στο Φεστιβάλ Αθηνών:

Ο **Δημήτρης Καρατζάς** σκηνοθετεί με τη νεανική ομάδα του τον *Μικρό Έγιολφ* του Ίψεν.

Η **Σύλβια Λιούλιου** προτείνει τον *Λάμπρο* του Διονύσιου Σολωμού.

Την εγκατάσταση *Μουσείο Ανθρώπινης Συμπεριφοράς* παρουσιάζει το **Θέατρο Σημείο** του Νίκου Διαμαντή στο Μουσείο Μπενάκη.

Επίδαυρος

Μια κορυφαία τραγωδία του Σοφοκλή (*Οιδίπους Τύραννος* – σκην. **Γκραουζίνις**), μια παράσταση βασισμένη στη μορφή της Ηλέκτρας μέσα από το έργο των τριών τραγικών (Θ.Ο.Κ., *Ηλέκτρας* – σκην. **Χανάν Σνιρ**), και τέσσερις παραστάσεις που δοκιμάζουν να μεταφέρουν στους χαλεπούς καιρούς μας την αριστοφανική σάτιρα (Εθνικό Θέατρο, *Νεφέλες* – σκην. **Μαστοράκης** / Κ.Θ.Β.Ε, *Ιππείς* – σκην. **Φασουλής** / ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης, *Όρνιθες* – σκην. **Κακλέας** / Θέατρο του Νέου Κόσμου, *Εκκλησιάζουσες* – σκην.

Θεοδωρόπουλος) θα μοιραστούν την ορχήστρα της Επίδαυρου με μια σαιξπηρική τραγωδία, τον *Ερρίκο Ε΄*, σε σκηνοθεσία **Έντουαρντ Χωλ** και τον *Αμφιτρύωνα* του Μολιέρου που υπογράφει ο **Λευτέρης Βογιατζής** (Εθνικό Θέατρο).

Μικρή Επίδαυρος

Νεανικό αεράκι φυσάει φέτος στη Μικρή Επίδαυρο. Ο **Δημήτρης Μπίτος** προσεγγίζει την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή με έναν θίασο που επιφυλάσσει εκπλήξεις· συμμετέχει ο Ψαραντώνης. Ο **Ανέστης Αζάς** και ο **Πρόδρομος Τσινικόρης** επανέρχονται με μια παράσταση ντοκουμέντο, μετά την επιτυχημένη περσινή πρότασή τους στην τσάιρα του ΟΣΕ. Στη μικρή Επίδαυρο αυτή τη φορά προτείνουν ένα θέαμα βασισμένο στον θεσμό των Επίδαυριών και στον τόπο που τον φιλοξενεί.

Κλασική Μουσική

Οι άξονες του φετινού προγραμματισμού στηρίζονται αφενός στις συμμετοχές εγχώριων κρατικών θεσμών και αφετέρου στην παρουσία Ελλήνων καλλιτεχνών που διαπρέπουν στο εξωτερικό.

Όπερα

Όσον αφορά στην όπερα, που είναι το πιο πολυδάπανο από τα σκηνικά θεάματα, έχει ήδη οριστικοποιηθεί η παρουσίαση δύο παραγωγών που διαθέτουν ενδιαφέρον, καθεμία για διαφορετικούς λόγους.

Την αυλαία του Ηρωδείου σηκώνει η **Εθνική Λυρική Σκηνή** με τη δημοφιλή όπερα του Βέρντι

***Il trovatore* – Ο τροβαδούρος**, έργο που έχει να παρουσιαστεί στο Φεστιβάλ Αθηνών ακριβώς τριάντα χρόνια.

Πιάνοντας το νήμα από την περσινή επιτυχία της *Κόρης της καταιγίδος*, παρουσιάζουμε μία ακόμη οπερέτα του Θεόφραστου Σακελλαρίδη, τον δημοφιλή **Βαφτιστικό**. Διευθύνει ο **Γιώργος Πέτρου** και συμπράττει η **Καμεράτα**.

Ο **Χαράλαμπος Γωγιός** επανέρχεται με την ήδη διάσημη δημιουργία του **Yasou Aida**. Πρόκειται για την επιτυχημένη συμπαραγωγή της **Όπερας Νόικελνερ** με το **Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης**, με χρηματοδότηση του ΥΠ.ΠΟ.Τ., που έκανε πρεμιέρα στο Βερολίνο, στις 21/1/2012, αποσπώντας εγκωμιαστικά σχόλια από τον γερμανικό Τύπο. Είναι μια διασκευή της όπερας *Αίντα* του Βέρντι, σε επίκαιρη πολιτική παραβολή, που καυτηριάζει με δριμύτητα και ανελέητο χιούμορ τις τρέχουσες σχέσεις Ελλάδας, Γερμανίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μια παραγωγή που περιοδεύει την Ευρώπη κάνει στάση και στην Αθήνα. Η **Βένις Μπαρόκ Ορχεστρα** (Venice Baroque Orchestra) υπό τον **Μάρκελλο Χρυσικόπουλο** διηγείται την ιστορία της *Ολυμπιάδας*, όπως την έγραψε ο Μεταστάζιο και τη μελοποίησαν έξι διαφορετικοί συνθέτες. Μια ιστορία απαγορευμένου έρωτα με φόντο τους Ολυμπιακούς αγώνες στην αρχαία Ελλάδα.

Συμφωνικά σύνολα

Ιδιαίτερο βάρος αποκτά φέτος η συμμετοχή των Κρατικών ορχηστρών της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Η **Κρατική Ορχήστρα Αθηνών** θα δώσει δύο συναυλίες, από τις οποίες στη μία θα συμμετάσχει ως σολίστ ο βιολιστής **Λεωνίδας Καβάκος**, υπό τη διεύθυνση του καλλιτεχνικού διευθυντή του συνόλου, **Βασίλη Χριστόπουλου**, ενώ μία συναυλία θα δώσει και η **Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης**.

Ακόμα, το ρωσικό σύνολο **Musica Aeterna**, υπό τον Θεόδωρο Κουρεντζή, θα δώσει συναυλία με έργα Ρώσων συνθετών και παράλληλα θα συνοδεύσει ζωντανά τα **Μπαλέτα της πόλης Περμ** που παρουσιάζουν δύο διάσημα, ιδιαίτερα απαιτητικά από μουσική άποψη χοροδράματα, σε μουσική Στραβίνσκι: τους **Γάμους** (σε χορογραφία Γίρζι Κύλιαν) και τον **Πετρούσκα**.

Μετακλήσεις

Ένας ακόμη Έλληνας αρχιμουσικός με ευρωπαϊκή σταδιοδρομία, ο **Στέφανος Τσιαλής**, θα εμφανιστεί στο Φεστιβάλ Αθηνών, ενισχύοντας την προσήλωση του Φεστιβάλ να παρουσιάσει διαπρέποντες εκτός συνόρων Έλληνες μουσικούς στο ευρύτερο κοινό. Στο ίδιο

πλαίσιο εντάσσεται και η μετάκληση των εξαιρετικών σολίστ πιάνου **Στέφανου Θωμόπουλου** και **Βασίλη Βαρβαρέσου**, καθώς και του πολυβραβευμένου νέου κλαρινετίστα **Διονύση Γραμμένου**.

Σύγχρονη μουσική

Το Φεστιβάλ Αθηνών εμμένει και στην περιπέτεια της συνάντησης με τη σύγχρονη μουσική. Φέτος ένας κύκλος εκδηλώσεων είναι αφιερωμένος στα 100 χρόνια από τη γέννηση του Αμερικανού **Τζων Κέιτζ** (1912-1992), με μουσικές εκδηλώσεις αλλά και βιντεοπροβολές που παρουσιάζουν τη μακρά πνευματική και καλλιτεχνική συμπορεία του πατριάρχη της μεταπολεμικής *avant-garde* με τον, επίσης Αμερικανό, χορογράφο και διά βίου σύντροφό του **Μερς Κάννινγκχαμ**.

Ντοκιμαντέρ

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων της κλασικής μουσικής ας εντάξουμε και την επαναπροβολή του ντοκιμαντέρ του **Γιώργου Σκεύα** για τον μεγάλο Έλληνα μαέστρο Δημήτρη Μητρόπουλο.

Τα **Γυμνά χέρια** διατρέχουν τα χρόνια που έζησε ο καλλιτέχνης στις Ηνωμένες Πολιτείες (1938-1960), ως μουσικός διευθυντής της Συμφωνικής Ορχήστρας της Μιννεάπολης και της Φιλαρμονικής της Νέας Υόρκης, διευθύνοντας πάντα τις ορχήστρες του χωρίς μπαγκέτα, με γυμνά χέρια. Με τον **Λευτέρη Βογιατζή**.

Χορός

Sasha Waltz – *Continu*

Η διάσημη Βερολινέζα χορογράφος μετά το *Körper*, από την τριλογία της για το σώμα, με το οποίο μας συστήθηκε για πρώτη φορά το 2006, επιστρέφει στο Φεστιβάλ Αθηνών με μια χορογραφία τελετουργικού χαρακτήρα που διαπραγματεύεται την αντίθεση ανάμεσα στην πρωτογενή ενστικτώδη συγκίνηση και την πνευματικότητα, συσχετίζοντας άτομο και ομάδα. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η μουσική των Έντγκαρ Βαρέζε και Ιάννη Ξενάκη.

Alain Buffard – *Tout va bien*

Ο Αλαίν Μπουφάρ πέρασε από το Φεστιβάλ ως χορογράφος με το *(Not) a Love Song* το 2008, αλλά και ως περφόρμερ στην αναβίωση του *Parades & Changes* της Άννα Χάλπριν. Χωρίς παραχωρήσεις ως προς την κυρίαρχη αισθητική και τα χρηστά ήθη, υπονομεύει και πάλι τους κώδικες και καλεί σε ανυπακοή. Βασικό του μέλημα η χειραφέτηση και η αντίδραση σε ποικίλες μορφές καταστολής.

Ali Thabet, Hèdi Thabet – *Rayahzone*

Οι αδελφοί Ταμπέτ από την Τυνησία, καλλιτέχνες του χορού, του τσίρκου, του θεάτρου, συνυπογράφουν σύλληψη και χορογραφία σ' ένα μοναδικό ταξίδι (*Rayah* σημαίνει ταξίδι)-κατάδυση στη μουσική σούφι, με πρωταγωνιστές τα σώματα, τη φωνή και το ρυθμό των κρουστών σε κινήσεις άλλοτε ρευστές και άλλοτε βίαιες.

Julie Nioche – *Nos solitudes*

Στο σταυροδρόμι διαφορετικών αναζητήσεων ως χορογράφος η Ζιλί Νιός, μας συστήνεται για πρώτη φορά με το έργο *Οι μοναξίες μας*, αιωρούμενη πάνω από τη σκηνή με τη βοήθεια ενός μηχανισμού. Τίποτε μαγικό ή θεαματικό δεν προδιαθέτει σε αυτό το ταξίδι απουσία βαρύτητας: βλέπεις ένα σώμα σε αναζήτηση ισορροπίας, σαν ένα παιδί που μόλις μαθαίνει να περπατάει.

Μπαλέτα Θεάτρου Μαρίνσκυ – Δον Κιχώτης

Ο *Δον Κιχώτης* αποτελεί μαζί με τη *Λίμνη των κύκνων* το δίδυμο των πιο δημοφιλών μπαλέτων στη ρωσική σκηνή. Βασισμένο στο ομώνυμο διάσημο μυθιστόρημα του Θερβάντες, γνώρισε το πρώτο του ανέβασμα το 1869 σε μουσική Λέον Μίνκους και χορογραφία Πετιπά. Μετά το 2009 τα Μπαλέτα του Θεάτρου Μαρίνσκυ επιστρέφουν στο Ηρώδειο!

Σύνθετα Θεάματα

Zimmermann & de Perrot – *Hans was Heiri*

Οι Zimmermann & de Perrot επιστρέφουν στο Φεστιβάλ με τη νέα τους δουλειά *Hans was Heiri*. Η ομάδα από την Ελβετία συνδυάζει χορό, ακροβατικά, πρωτότυπη μουσική σε ένα σκηνικό θέαμα που ανατρέπει τα δεδομένα: όλα φαίνονται να είναι στη θέση τους χωρίς πραγματικά να είναι. Μερικές ραπτομηχανές, ένα βιβλίο για τον Ζακ Τατί, ένας δίσκος του Μάικλ Τζάκσον και μια μακέτα της σκηνής από χαρτί στάθηκαν αφορμή για τη νέα τους δημιουργία. Ιστορίες μιας αλλόκοτης καθημερινότητας εκτυλίσσονται σ' ένα διαρκώς περιστρεφόμενο σκηνικό όπου οι ερμηνευτές κινούνται σαν να μην υπάρχει βαρύτητα προκαλώντας γέλιο και συγκίνηση.

Χορός - Ελληνικές Ομάδες

Από το 2006 και μετά, το Φεστιβάλ Αθηνών έχει στεγάσει χορευτικά σχήματα που μέσα από την ποικιλία των κινητικών τους ιδιωμάτων αποτυπώνουν το πνεύμα εξερεύνησης που διαπερνά το σώμα του σύγχρονου χορού.

Ο **Δημήτρης Παπαϊωάννου** επιστρέφει στο Φεστιβάλ Αθηνών, μετά την εμβληματική του *Μήδεια*⁽²⁾ το 2008, με μια ολοκαίνουργια δημιουργία.

Νεότερες ομάδες της ελληνικής χορευτικής σκηνής πειραματίζονται με τις μικρές φόρμες αποκαλύπτοντας την ιδιαιτερότητα της γραφής των επιμέρους δημιουργών.

Η **Τρις Καραγιάν** και η ομάδα χορού **ZHTA** παρουσιάζουν το ντουέτο *Μητέρες*. Πρόκειται για νέα παραγωγή της ομάδας που θέτει ερωτήματα γύρω από την έννοια του ηρωισμού και την υπερβατική φύση του ανθρώπου.

[Ερμηνεύουν **Χαρά Κότσαλη, Ιωάννα Παρασκευοπούλου**]

Η **Γεωργία Βαρδαρού** (ζει και εργάζεται στο Βέλγιο) επιστρέφει στο Φεστιβάλ Αθηνών με το μικρό ερευνητικό σόλο *Hardcore Research on Dance*, έργο που παρουσίασε στο Φεστιβάλ MOVE ME του κέντρου τεχνών STUK/Leuven.

Η **Μαρία Γοργία** και η ομάδα χορού **Αμάλαμα** παρουσιάζουν τη νέα τους δουλειά με τίτλο *Κρυμμένη στους ελαιώνες* διερευνώντας τη σχέση της γυναικείας ταυτότητας με τη σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία. [Ερμηνεύει η **Ράνια Γλυμίτσα**]

Η **Μαριάννα Καβαλλιεράτου**, περφόρμερ και στενή συνεργάτις του Μπόμπ Ουίλσον, δημιουργεί ένα κομμάτι για τέσσερις χορευτές, μια σπουδή πάνω στις ανθρώπινες αδυναμίες. Στο *Auto Run* συμμετέχουν οι **Όλγα Σπυράκη, Τίμος Ζέχας, Γιώργος Τζαβάρας** και η χορογράφος.

Εικαστικά

A Gathering

Σε μια εποχή που οι ταυτότητες επαναπροσδιορίζονται, αλλά τα σύμβολα και τα στερεότυπα εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται συστηματικά και με προκλητικό τρόπο, το Φεστιβάλ Αθηνών απαντά με το εικαστικό πρότζεκτ «a gathering», που επιμελούνται η **Μαρία-Θάλεια Καρρά** και η **Όλγα Χατζηδάκη**. Έλληνες και ξένοι καλλιτέχνες αφηγούνται τη σχέση τους ή την τυχόν επαφή και εντύπωσή τους από την Ελλάδα. Τα έργα αρχικά θα παρουσιαστούν μεμονωμένα σε διάφορα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Στη συνέχεια θα αφισοκολληθούν σε δημόσιους χώρους της Αθήνας και θα καταλήξουν συγκεντρωμένα όλα μαζί στην **Πειραιώς 260**. Συμμετέχουν: Dan Perjovschi, Μαρία Παπαδημητρίου, Pia Roenicke, Βαγγέλης Βλάχος, Sarah Crowner, Μίλτος Μανέτας, Claire Fontaine, Ειρήνη Ευσταθίου, Istvan Laszlo, Ευτύχης Πατσουράκης, Nasan Tur, Anjia Kircher & David Panos κ.ά.

Το **Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης** συνεχίζει τις ετήσιες συνεργασίες του με το Φεστιβάλ και προσθέτει στο εικαστικό του παράλληλο πρόγραμμα δυο σημαντικά γεγονότα: το νέο έργο-εγκατάσταση, που θα δημιουργήσει ο **Γιάννης Κουνέλλης** στη νεοκλασική πτέρυγα του Μεγάρου Σταθάτου, εμπνευσμένο από τους χώρους και τα εκθέματα του μουσείου. Ο Γιάννης Κουνέλλης, του οποίου η συνεισφορά στο ριζοσπαστικό και με διεθνείς επιρροές κίνημα της *Arte Povera* υπήρξε καταλυτική, έφυγε από την Ελλάδα σε πολύ νεαρή ηλικία για να αφήσει πίσω του τα τραύματα του Εμφυλίου. Τώρα επιστρέφει για να δημιουργήσει ένα έργο εν μέσω της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που βιώνει σήμερα η Ελλάδα. Η εγκατάσταση του Κουνέλλη δεν μπορούσε παρά να συνιστά μια αντίδραση στην έκρυθμη κατάσταση καθώς, όπως λέει, «στη συγκυρία αυτή θα ήταν αδιανόητη μια συνηθισμένη έκθεση τέχνης στην Ελλάδα».

[Διάρκεια έκθεσης 5 Απριλίου-30 Σεπτεμβρίου 2012]

Και την έκθεση του Ελβετού **Ugo Rondinone**, που επίσης θα συνομιλεί με τα κυκλαδικά ειδώλια προσθέτοντας στην παρέα τους επτά νέα γλυπτά του, γυμνές και ευάλωτες φιγούρες από κερί σε φυσικό μέγεθος. Ο Ugo Rondinone έχει αναγνωριστεί διεθνώς για την ποιητική και ατμοσφαιρική δουλειά του, στην οποία χρησιμοποιεί ποικίλα μέσα, μεταξύ των οποίων ζωγραφική, σχέδιο, φωτογραφία, βίντεο, εγκαταστάσεις και γλυπτική. Στο επίκεντρο της έκθεσης στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης βρίσκονται επτά νέα γλυπτά φτιαγμένα με γνώμονα το συγκεκριμένο χώρο. Οι φυσικού μεγέθους φιγούρες εμφανίζονται σε χαλαρές στάσεις ήρεμης ανάπαυσης με φόντο τους λευκούς τοίχους του μουσείου. Με αρθρώσεις σαν τις κούκλες που βρίσκουμε στις βιτρίνες των καταστημάτων, οι μορφές αυτές είναι εξαιρετικά λεπτομερείς καθώς έχουν χυθεί σε κερί απευθείας από το ανθρώπινο σώμα.

[Διάρκεια έκθεσης 24 Μαΐου-19 Σεπτεμβρίου 2012]

Σε συνεργασία με το **Μουσείο Μπενάκη** παρουσιάζεται η έκθεση του Αμερικανού καλλιτέχνη **Edy Ferguson**, που ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Επιμέλεια **Paolo Colombo**. [Μουσείο Μπενάκη, κτήριο οδού Πειραιώς - Διάρκεια έκθεσης 31 Μαΐου-27 Ιουλίου 2012]

Μια σπουδαία ευκαιρία να δούμε συγκεντρωμένη την πρωτοποριακή (κινηματογραφική και εικαστική) δουλειά των εγκατεστημένων στο Παρίσι Ελληνίδων καλλιτεχνών **Κατερίνας Θωμαδάκη** και **Μαρίας Κλωνάρη** είναι το αναδρομικό αφιέρωμα, που θα παρουσιάσει το **Μουσείο Μπενάκη** σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Αθηνών. Οι ίδιες οι καλλιτέχνιδες, αλλά και μελετητές του έργου τους, που έχει φιλοξενηθεί στα μεγαλύτερα μουσεία (από το

Μπομπούρ μέχρι το MoMA), θα εξηγήσουν, βασισμένες σε πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό, τους σπουδαιότερους σταθμούς της ριζοσπαστικής όσο και φεμινιστικής διαδρομής τους: από το πρωτοποριακό θέατρο και την περφόρμανς μέχρι το «διευρυμένο» και «σωματικό» κινηματογράφο της δεκαετίας του '70, αλλά και τις πιο πρόσφατες εγκαταστάσεις και ηχοταινίες τους.

Η αφίσα του 2012

Η περιπέτεια με την επικοινωνιακή εικόνα του Φεστιβάλ συνεχίζεται. Η εμπειρία που αποκομίσαμε από τη συνεργασία με το Εργαστήρι Τυπογραφίας και Τέχνης του Βιβλίου της ΑΣΚΤ, τα τρία τελευταία χρόνια, δεν ανανέωσε μόνο την εικόνα του Φεστιβάλ αλλά και τη ματιά μας. Γονιμοποίησε νέες ιδέες και πιο ενεργητικές εξερευνήσεις. Το φετινό εικαστικό (Φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου, ιστοσελίδα) σχεδίασε ο **Daniel Egnéus**, με μια σύγχρονη, ποιητική διάθεση για το αστικό τοπίο. Η εταιρική ταυτότητα υπογράφεται και πάλι από τη **Χρύσα Λαμπρακοπούλου**.

Daniel Egnéus

Οι ζωντανές, ονειρικές, παλλόμενες εικονογραφήσεις του Daniel Egnéus, καταξιωμένου καλλιτέχνη, αντικατοπτρίζουν τον συναρπαστικό εσωτερικό κόσμο του. Αυτοδίδακτος ο ίδιος, πιστεύει πως καθημερινή ζωή και τέχνη αποτελούν ένα αδιαίρετο όλον. Η δουλειά του είναι έκφραση μιας ζωής πολύχρωμης, γεμάτης εμπειρίες, φιλία, ονειροπόληση.

Γεννήθηκε στη Σουηδία το 1972. Τα τελευταία είκοσι χρόνια έζησε στην Πράγα, το Λονδίνο, το Παρίσι, το Βερολίνο, την Μπολόνια και τη Ρώμη, ενώ σήμερα μοιράζει τη ζωή του ανάμεσα στο Μιλάνο και την Αθήνα. Ιδιαίτερα γόνιμος καλλιτέχνης, συνεργάστηκε επιτυχώς με διεθνείς εταιρείες όπως οι Häagen-Dasz (2008), BMW (Βραβείο Καλύτερης Διαφημιστικής Εκστρατείας στη Γερμανία, 2008), Pepsi Cola Espagna (2008), με τα περιοδικά *Playboy*, *O2 UK*, *Marie Claire*, *Time*, τις εκδόσεις Penguin, αλλά και τη Philip Morris και την Drambuie. Συνεργάστηκε επίσης με το Φεστιβάλ Τζαζ του Ρορί (Φινλανδία) – βραβείο καλύτερης εικονογράφησης τον Μάρτιο του 2005 από την Ένωση Εικονογράφων της Μεγάλης Βρετανίας.

Στο πλαίσιο της Art Basel στο Μαϊάμι με χορηγό την Audi (Δεκέμβριος 2009), παρουσίασε ένα βιβλίο με εικονογραφήσεις του ενώ παράλληλα σχεδίαζε ζωντανά στο χώρο της Έκθεσης.

Έχει εκδώσει πολλά βιβλία, μεταξύ των οποίων: *Η κοκκινισκουφίτσα* (εκδ. Harper Collins, Νέα Υόρκη 2011), *Βιβλίο Μαγειρικής – Χοτ Ντογκ* (Παρίσι, Prix Gourmand 2008 για Καλύτερη Εικονογράφηση Βιβλίου Μαγειρικής στη Γαλλία) και εικονογράφησε ποιητικές συλλογές του Πούσκιν. Το 2004 εξέδωσε την πρώτη συλλογή αυτοβιογραφικών κόμικ (εκδ. Coniglio Editore, Ιταλία).

Το τηλεοπτικό κανάλι Sky Channel παρουσίασε ένα 15λεπτο ντοκιμαντέρ για τη δουλειά του με τίτλο «Από τη Σουηδία με αγάπη» (2005). Είναι μέλος της ομάδας 4Wall, η οποία αποτελείται από δώδεκα σύγχρονους καλλιτέχνες, με έδρα το Λονδίνο.

Ο Daniel Egnéus είναι εμπνευστής του καλλιτεχνικού ρεύματος «Quotidiano-Straordinario».

© Michelle Edelman 2009 (Διοικητική Σύμβουλος και Ιδρύτρια του Traffic Creative Management, Νέα Υόρκη)

6+1 Φεστιβάλ Αθηνών - Επιδαύρου: 2006-2012

Με βασικό προσανατολισμό τη σύγχρονη δημιουργία και τη συνεργασία με σημαντικούς διεθνείς θεσμούς (Φεστιβάλ Αβινιόν, Σάντλερς Γουέλς, Σαουμπίνε, Εθνικό Θέατρο Μ. Βρετανίας, Μουσική Ακαδημία του Μπρούκλιν, Φεστιβάλ Κωνσταντινούπολης, Φεστιβάλ Βαρκελώνης κ.ά.), το Φεστιβάλ Αθηνών προχώρησε στην αξιοποίηση χώρων πέρα από το εμβληματικό Ηρώδειο, με αιχμή του δόρατος την Πειραιώς 260, μετατρέποντας έναν πρώην βιομηχανικό χώρο σε πολιτιστικό κέντρο – πραγματικό σχολείο πολιτισμού. Οι επιλογές αυτές –ως προς το ύφος του προγραμματισμού για το θέατρο, το χορό, τη μουσική αλλά και τις πλαστικές τέχνες– τετραπλασίασαν τον αριθμό των θεατών (από 50 χιλιάδες το κοινό του Φεστιβάλ έφτασε τις 200 χιλιάδες).

Με σταθερή προσήλωση όλα αυτά τα χρόνια στην ενίσχυση του εγχώριου δυναμικού και πρωτίστως στη νεανική δημιουργία, έδωσε βήμα τόσο σε καταξιωμένους Έλληνες δημιουργούς όσο και στην πειραματική διάθεση νέων ομάδων.